

EDUSKUNNAN VASTAUS 108/2005 vp

Hallituksen esitys laiksi evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 101/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 14/2005 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitos toimii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien edunvalvojana työmarkkina-asioissa.

Työmarkkinalaitos neuvottelee ja sopii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien puolesta niiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden palvelussuhteen ehdoista evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetussa laissa (968/1974) ja evankelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksista annetussa laissa säädettyssä järjestyksessä sekä suorittaa muut lain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitokselle kuuluvat tehtävät.

Työmarkkinalaitos voi antaa suosituksia asioista, joista ei voida sopia virkaehtosopimuksin.

2 §

Työmarkkinalaitoksen päätösvaltaa 1 §:ssä tarkoitetuissa asioissa käyttää sen valtuuskunta, jollei toisin säädetä tai jollei valtuuskunta päättä siirtää päätösvaltaa asettamalleen jaostolle tai toimielimelle taikka työmarkkinalaitoksen toimiston viranhaltijalle.

Valtuuskunnassa on 11 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jäsenet ja varajäsenet valitsee kirkolliskokous kirkkolain (1054/1993) 20 luvun 8 §:n 4 momentissa säädettyllä tavalla. Jäsenten ja varajäsenten toimikausi on neljä vuotta. Jäsenet ja varajäsenet on valittava siten, että palvelussuhteen ehtojen tuntemus sekä erityyppisten seurakuntien ja maan eri osien edustus otetaan huomioon.

Valtuuskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja enintään kaksi varapuheenjohtajaa.

3 §

Valtuuskuntaan voidaan valita henkilö, jolla on kirkkolain 7 luvun 3 §:n mukainen vaalikelpoisuus seurakunnan luottamustoimiin ja joka on antanut suostumuksensa tehtävän vastaanottamiseen. Vaalikelpoisia valtuuskuntaan eivät ole evankelis-luterilaista kirkkoa koskevan virka- ja työehtosopimuksen allekirjoittajajärjestöön tai sen jäsenjärjestöön luottamushenkilö- tai pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa olevat henkilöt.

4 §

Kirkkohallituksen määräämällä henkilöllä sekä piispainkokouksen määräämällä piispalla on oikeus olla saapuvilla valtuuskunnan ja sen jaostojen kokouksessa sekä siellä ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen.

5 §

Työmarkkinalaitoksen asioiden valmistelua ja sen päätösten toimeenpanoa varten on kirkkohallituksessa työmarkkinalaitoksen toimisto tarpeellisine henkilökuntineen.

6 §

Valtuuskunta päättää työjärjestyksestään.

Kirkkohallitus hyväksyy valtuuskunnan esityksestä työmarkkinalaitoksen toimiston johtosäännön ja muut tarvittavat säännöt.

7 §

Valtuuskunnan tai sen jaoston päätökseen ei saa hakea muutosta. Sama koskee seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon viranomaisen päätöstä, joka on tehty evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 3 §:n 2 momentin nojalla.

8 §

Työmarkkinalaitoksen luottamushenkilön sekä toimiston viranhaltijan ja työ sopimussuhteisen työntekijän esteellisyydestä on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

9 §

Työmarkkinalaitoksella on oikeus saada kirkon, seurakunnan ja seurakuntayhtymän asianomaiselta viranomaiselta 1 §:ssä säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot.

10 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Tällä lailla kumotaan evankelis-luterilaisen kirkon sopimusvaltuuskunnasta 20 päivänä joulukuuta 1974 annettu laki (970/1974) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Mitä muussa laissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon sopimusvaltuuskunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitosta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin sen täytäntöön panemiseksi.

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 20 luvun 8 §:n 4 momentti sekä 22 luvun otsikko ja 9 § seuraavasti:

20 luku

Kirkolliskokous

8 §

Puheenjohtaja, työjärjestys ja esteellisyys

— — — — —
Käsiteltäessä kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaalia, ottavat käsittelyyn ja päätöksentekoon osaa vain ne edustajat, joiden palvelussuhteen ehtoja kirkon virkaehtosopimus tai kirkon työehtosopimus eivät koske.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon työmarkkinalaitos

9 §

Kirkon työmarkkinalaitoksen tehtävät

Kirkon työmarkkinalaitoksen tehtävänä on kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien puolesta neuvotella ja sopia niiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden palvelussuhteen ehdoista virka- ja työehtosopimuksin sekä työsuojelun yhteistoiminnasta niin kuin niistä erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

evangelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Työehtosopimuksen evangelis-luterilaisen kirkon, seurakunnan tai seurakuntayhtymän puolesta tekee evangelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitos, johon sovelletaan, mitä työehtosopimuslaissa (436/1946) säädetään työnantajasta tai rekisteröidystä työnantajain yhdistyksestä.

Kirkon työmarkkinalaitoksen järjestysmuodosta ja toiminnasta säädetään erikseen lailla.

2 §

Kirkon työmarkkinalaitos voi valtuuttaa seurakunnan, seurakuntayhtymän tai kirkon viranomaisen omasta puolestaan tekemään työehtosopimuksen työmarkkinalaitoksen määräämissä rajoissa.

3 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan evangelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksista 20 päivänä joulukuuta 1974 annettu laki (969/1974).

Laki

evangelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan evangelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista 20 päivänä joulukuuta 1974 annetun lain (968/1974) 1 §, 2 §:n 4 momentti, 3 §:n 1—3 momentti, 5 §, 8 §:n 3 momentti, 11 §, 13 §:n 2 ja 4 momentti sekä 21 §,

sellaisina kuin niistä ovat 5 § osaksi laissa 964/1988, 13 §:n 4 momentti laissa 1001/1987 ja 21 § laissa 20/1997, seuraavasti:

1 §

Evangelis-luterilaisten seurakuntain viranhaltijain palvelussuhteen ehtojen vahvistamiseksi virkaehtosopimuksin ja työrauhan turvaamiseksi neuvotellaan sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään seurakunnasta tai seurakunnan viranhaltijasta, koskee vastaavasti kirkkoa tai seurakuntayhtymää taikka niiden viranhaltijoita.

2 §

Asiasta, josta ei ole virkaehtosopimusta, ja 3 momentissa tarkoitetuista asioista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään tai määrätään taikka virkaehtosopimuksen lisäksi evangelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksen suostumuksella sopimuspalkkaisen viranhaltijan kanssa yksittäistapauksessa sovitaan.

3 §

Neuvottelu- ja sopimusosapuolina ovat kirkon työmarkkinalaitos ja sellainen rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu viranhaltijain etujen valvominen seurakunnan palvelussuhteissa (*viranhaltijayhdistys*) ja jonka kanssa työmarkkinalaitos harkitsee tarkoituksenmukaiseksi virkaehtosopimuksen tekemisen.

Asiasta, josta saadaan sopia virkaehtosopimuksin, kirkon työmarkkinalaitos voi valtuuttaa seurakunnan omasta puolestaan tekemään virkaehtosopimuksen työmarkkinalaitoksen määräämissä rajoissa.

Kirkon työmarkkinalaitoksen järjestysmuodosta ja toiminnasta säädetään erikseen lailla.

5 §

Virkaehtosopimukseen ovat sidotut:

- 1) kirkon työmarkkinalaitos;
- 2) seurakunta;
- 3) ne viranhaltijayhdistykset, jotka ovat tehneet virkaehtosopimuksen tai jälkeinpäin aikaisempien sopimukseen osallisten suostumuksella kirjallisesti siihen yhtyneet;
- 4) ne rekisteröidyt yhdistykset, jotka yhdessä tai useammassa asteessa ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet 3 kohdassa mainittujen viranhaltijayhdistysten alayhdistyksiä; ja
- 5) ne viranhaltijat, jotka ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet sopimukseen sidotun yhdistyksen jäseniä.

Kirkon työmarkkinalaitos voi määrätä niiden seurakuntaa työnantajana edustavien viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista, joiden osalta virkaehtosopimuksen sitovuuspiiriä on virkaehtosopimuksessa rajoitettu.

Muutoin kuin 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ei saa määrätä tai sopia virkaehtosopimuksen soveltamisalalla sopimuksen ulkopuolella olevan, virkaehtosopimuksessa tarkoitettua työtä suorittavan viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja sellaisiksi, että ne ovat ristiriidassa virkaehtosopimuksen kanssa.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, on noudatettava ainoastaan sikäli kuin kirkon työmarkkinalaitos, seurakunta, viranhaltijayhdistys tai viranhaltija ei ole sidottu aikaisempaan toisin ehdoin tehtyyn virkaehtosopimukseen taikka vir-

kaehtosopimuksessa ei ole sen sitovuuspiiriä rajoitettu.

8 §

Seurakunnan ryhtymisestä työnsulkuun päättää kirkon työmarkkinalaitos.

11 §

Kirkon työmarkkinalaitos on velvollinen valvomaan, että seurakunnat noudattavat tämän lain säännöksiä ja virkaehtosopimuksen määräyksiä. Valvontavelvollisuudesta on vastaavasti voimassa, mitä 10 §:ssä säädetään viranhaltijayhdistyksen velvollisuudesta valvoa alaisiaan yhdistyksiä.

13 §

Jos kirkon työmarkkinalaitos tai seurakunta menettelee 8 tai 9 §:n säännösten vastaisesti

taikka jättää noudattamatta 11 §:n säännöksiä, on sen maksettava vahingonkorvauksen sijasta hyvityssakko, jollei virkaehtosopimuksessa ole toisin määrätty.

Hyvityssakon määrä saa olla kirkon työmarkkinalaitoksen, seurakunnan tai yhdistyksen osalta enintään 14 000 euroa ja viranhaltijan osalta enintään 56 euroa. Valtioneuvoston tulee kirkon työmarkkinalaitosta ja keskeisiä viranhaltijayhdistyksiä kuultuaan tarkistaa nämä rahamäärät rahan arvon muutosta vastaavasti kolmivuotiskausittain.

21 §

Kirkon työmarkkinalaitoksen on kuukauden kuluessa virkaehtosopimuksen allekirjoittamisesta toimitettava jäljennös tai tekninen tallenne sopimuksesta sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2005